

RAAP-NOTITIE 1906

Twee plangebieden nabij Konkelswei te Oosterbierum

Gemeente Franekeradeel

**Archeologisch vooronderzoek: een bureau- en
inventariserend veldonderzoek**

Colofon

Opdrachtgever: Hareko B.V.

Titel: Twee plangebieden nabij Konkelswei te Oosterbierum, gemeente Franekeradeel;
archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek

Status: eindversie

Datum: november 2006

Auteur: *drs. T.A. van den Bergh*

Projectcode: B100

Bestandsnaam: N01906-B100.doc

Projectleider: drs. J.E.A. Jans

Projectmedewerker: D. van den Berg

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: 19418

Autorisatie: drs. J.L. van Beek

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2006

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

Algemeen

- *opdrachtgever*: Hareko B.V.
- *aanleiding onderzoek*: uitbreiding bedrijf
- *datum uitvoering veldwerk*: 27 oktober 2006

Locatiegegevens

- *ligging plangebieden*: de plangebieden liggen aan de noordoostkant van Oosterbierum, ten oosten van de Konkelswei en ten noorden van de St. Jorisstrjitte. Eén plangebied betreft het perceel met kadastraalnr. 552, het andere plangebied betreft het zuidelijk deel van het perceel met kadastraalnr. 1423.
- *kadastrale gegevens*: kadastrale gemeente Sexbierum, sectie G, perceel 552 en perceel 1423.
- *plaats*: Oosterbierum
- *gemeente*: Franekeradeel
- *provincie*: Fryslân
- *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 5G
- *plangebieden in gebruik als*: grasland en kas
- *oppervlakte plangebieden*: perceel 552 ca. 1 ha en perceel 1423 ca. 2,3 ha
- *centrumcoördinaten (X/Y)*: perceel 552: 163.425/583.875 en perceel 1423: 163.475/583.625.

Onderzoeksvragen

Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen?

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) en die valt onder de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; <http://www.sikb.nl>). Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

Archeologische gegevens

- *archeologisch advies*: volgens de FAMKE (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra: ww.fryslân.nl/binfo/chk/inhoudstartchk.htm) is voor beide

percelen voor de periode Steentijd-Bronstijd geen onderzoek noodzakelijk. Voor de periode IJzertijd-Middeleeuwen is voor perceel 552 een karterend onderzoek 1 en voor perceel 1423 is een karterend onderzoek 2 nodig (beide 6 boringen per ha).

- *ARCHIS-waarnemingen en -vondstmeldingen (nationaal Archeologisch Informatie Systeem):*
 - in beide plangebieden: geen
 - in de directe nabijheid (< 300 m) van perceel 552:
 - monumentnummer: 8301, CMA-nummer: 05G-159, status: terrein van hoge archeologische waarde, coördinaten: 163.574/584.212, complex: huisterp, datering: Middeleeuwen.
 - monumentnummer: 8302, CMA-nummer: 05G-160, status: terrein van hoge archeologische waarde, coördinaten: 163.522/584.102, complex: huisterp, datering: Middeleeuwen.
 - in de directe nabijheid (< 300 m) van perceel 1423:
 - monumentnummer: 199, CMA-nummer: 05G-038, status: terrein van zeer hoge archeologische waarde (beschermd), coördinaten: 163.692/583.324, complex: terp, datering: Middeleeuwen.
 - monumentnummer: 200, CMA-nummer: 05G-039, status: terrein van zeer hoge archeologische waarde (beschermd), coördinaten: 163.376/583.215, complex: terp, datering: Vroege Middeleeuwen – Nieuwe tijd.
 - monumentnummer: 7685, CMA-nummer: 05G-143, status: terrein van archeologische waarde, coördinaten: 163.687/583.221, complex: terp, datering: Middeleeuwen.
 - waarnemingsnummer: 5118, objectcode: 05GN-43, coördinaten: 163.600/583.300, complex: terp, datering: Vroege Middeleeuwen.
 - waarnemingsnummer: 5119, objectcode: 05GN-44, coördinaten: 163.360/583.200, complex: terp, datering: Vroege Middeleeuwen.
 - waarnemingsnummer: 35861, objectcode: 05GN-62, coördinaten: 163.700/583.250, complex: nederzetting (onbepaald), datering: Vroege Middeleeuwen, vondsten: bronzen riemtong, bronzen gelijkarmige fibula, bronzen geëmailleerde schijffibula, fragmenten aardewerk.
 - waarnemingsnummer: 403302, objectcode: 05GN-74, coördinaten: 163.382/583.231, complex: terp, datering: Romeinse tijd – Nieuwe tijd, vondsten: fragmenten aardewerk.

Bodemkundige gegevens

- *bodem volgens bodemkaart:*

Perceel 552: kruinige percelen met kalkrijke poldervaaggronden met lichte zavel en met homogene aflopende en oplopende profielen (Stiboka, 1976: code *bMn15A*).

Perceel 1423: kruinige percelen met kalkarme poldervaaggronden met lichte zavel en met homogene aflopende en oplopende profielen (Stiboka, 1976: code *bMn15C*).

3 Veldonderzoek

Booronderzoek: methode

- *positie boringen*: in een driehoeksgrid met een boordichtheid van 6 boringen per ha
- *gebruikt boormateriaal*: gutsboor, diameter 3 cm
- *totaal aantal boringen*: 24
- *minimaal geboorde diepte*: 2 m -Mv
- *maximaal geboorde diepte*: 3,5 m -Mv
- *boorbeschrijvingen*: lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989)
- *X-/Y-coördinaten boringen gemeten met*: meetlinten

Booronderzoek: resultaten

- *beschrijving laagopeenvolging (lithologisch) en interpretatie (lithogenetisch)*: de bodemopbouw is in de beide percelen gelijk. De beschrijving van de laagopeenvolging zal dan ook in één keer worden behandeld. De bodemopbouw van de twee percelen wordt hieronder van boven naar beneden beschreven. De toplaag bestaat uit een bouwvoor/verstoorde laag met een dikte van 0,35 tot 0,9 m: lichtbruingrijze, sterk zandige, zwak humeuze en stevige klei. Daaronder bevinden zich kwelderafzettingen: sterk siltig, lichtgrijs, zeer fijn zand met veel dunne kleilagen en schelpen. Deze laag varieert in dikte van 0,8 tot 1,35 m. Onder deze kwelderafzettingen bevinden zich wadafzettingen: donkergrijs, sterk siltig, zeer fijn zand, met schelpen en vaak met enkele humuslagen.
- *Archeologische indicatoren in boringen*: geen

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

De bodemopbouw in het plangebied bestaat een bouwvoor/verstoorde laag op kwelderafzettingen op wadafzettingen. Er zijn geen archeologische indicatoren gevonden. Aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen ontbreken.

Aanbevelingen

De resultaten rechtvaardigen geen archeologisch vervolgonderzoek. De voorgenomen werkzaamheden kunnen vanuit archeologisch oogpunt zonder beperkingen worden uitgevoerd.

- *contactpersoon overheid*: dr. G.J. de Langen (provinciaal archeoloog Fryslân, tel. 058-2925487).
- *contactpersoon RAAP*: drs. J.E.A. Jans (projectleider, tel. 0512-589140).

Literatuur

Brinkkemper, O., e.a. (redactie), 1998. *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Stiboka, 1976. *Bodemkaart van Nederland 1:50.000. Kaartblad 5 West (gedeeltelijk) Harlingen en 5 Oost Harlingen*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1995. *Grote Provincie Atlas Friesland, schaal 1:25.000*. Wolters-Noordhoff Atlasproducties, Groningen.

Overzicht van figuren en tabellen

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Bijlage 1. Boorbeschrijvingen.

Periode	Datering			
Nieuwe tijd	1500	-	heden	
Late Middeleeuwen	1050	-	1500	na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050	na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450	na Chr.
IJzertijd	800	-	12	voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800	voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000	voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900	voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800	voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

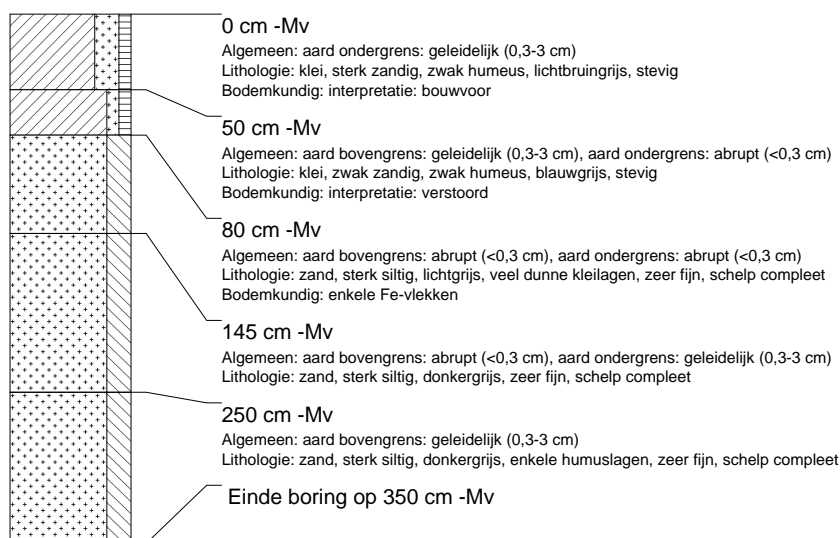

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Bijlage 1: Boorbeschrijvingen

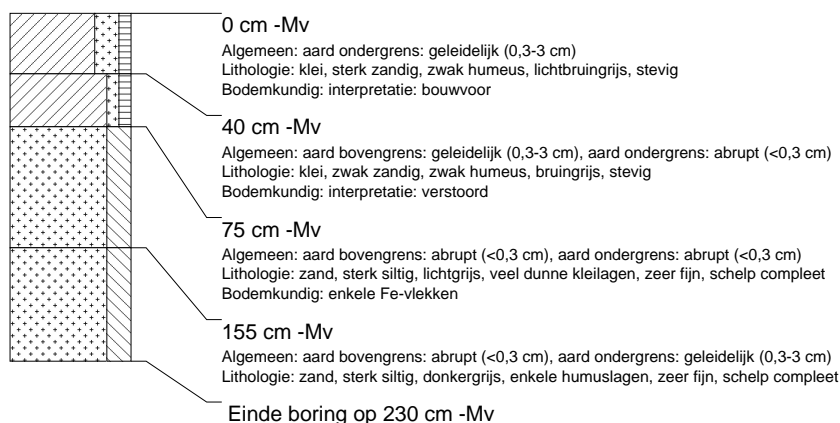
boring: B100-1

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

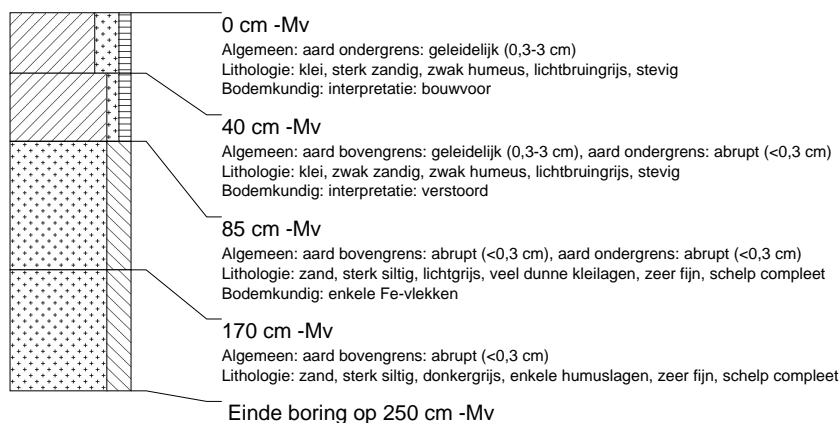
boring: B100-2

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

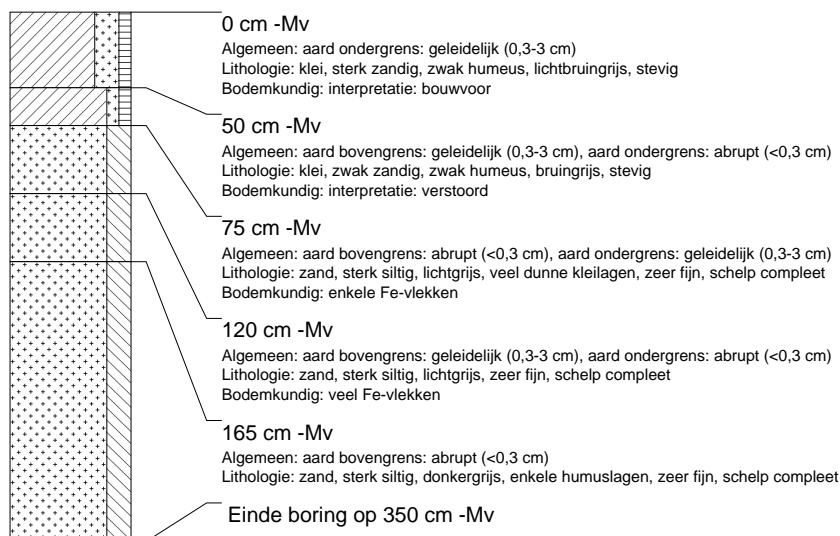
boring: B100-3

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

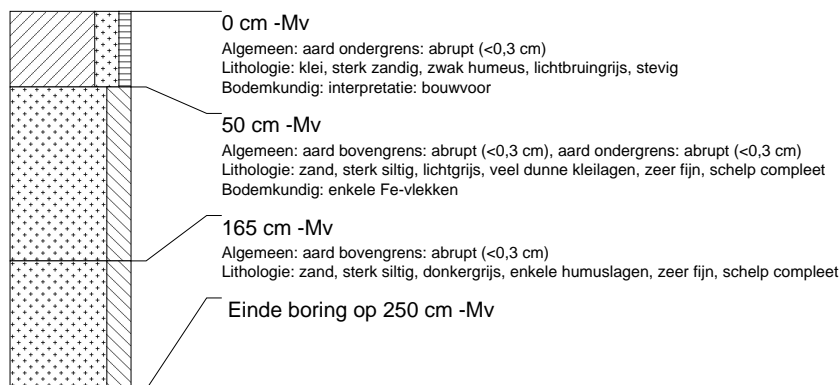
boring: B100-4

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

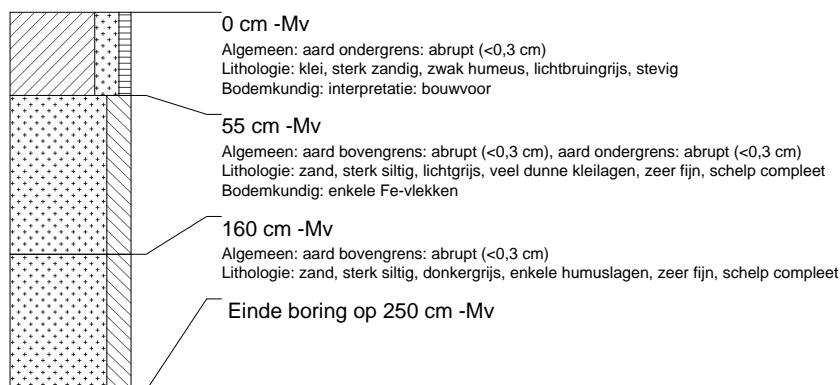
boring: B100-5

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

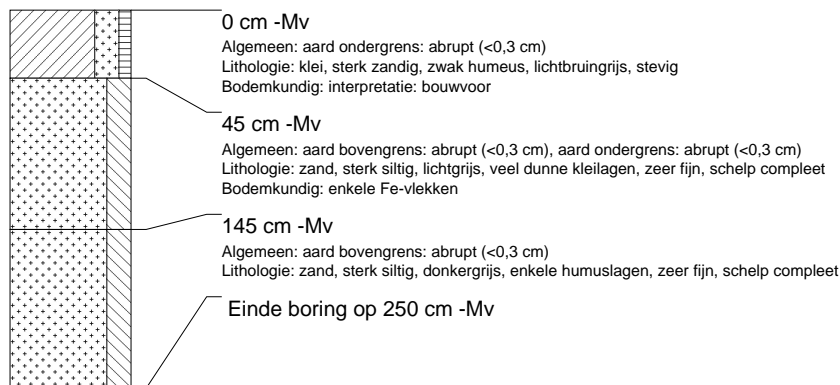
boring: B100-6

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

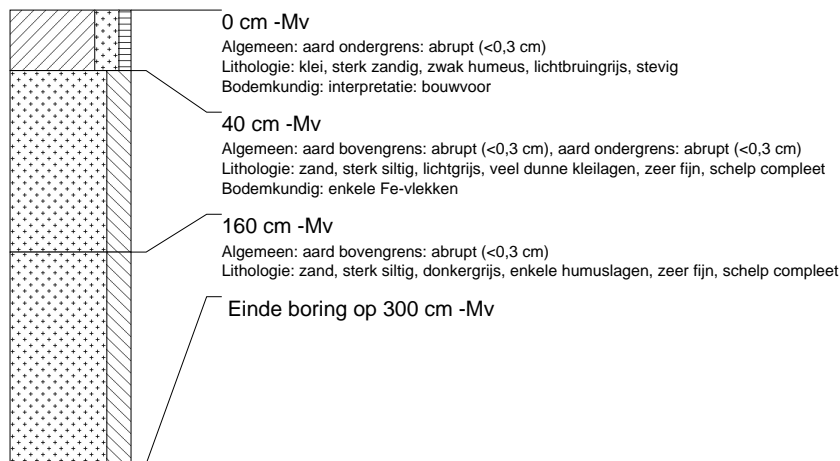
boring: B100-7

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

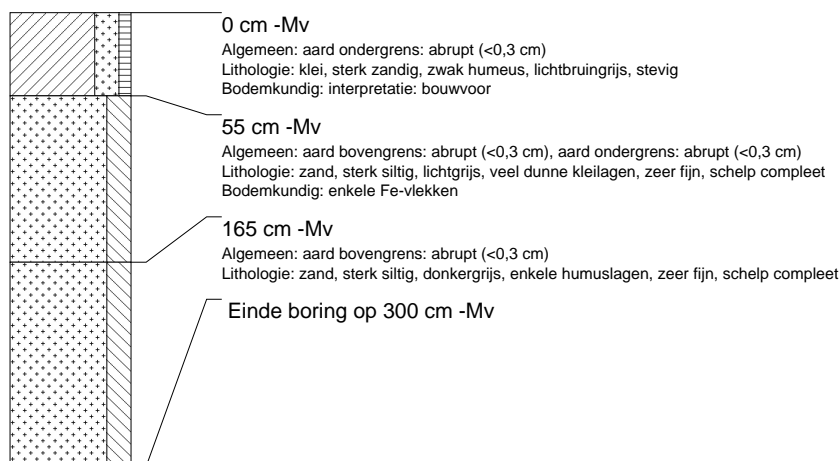
boring: B100-8

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

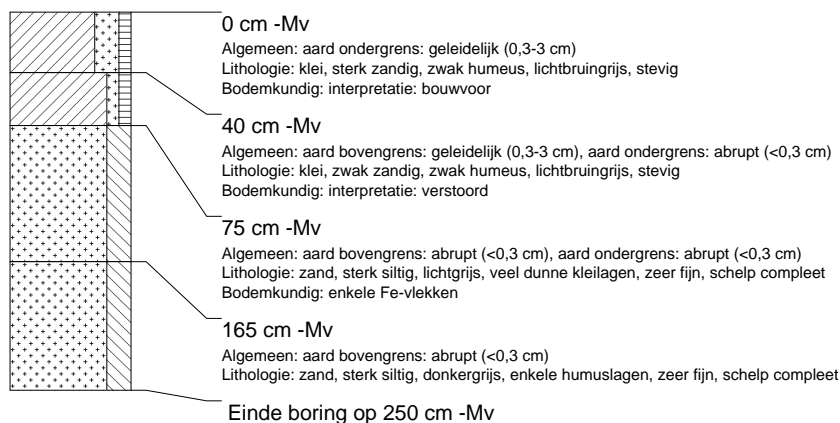
boring: B100-9

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

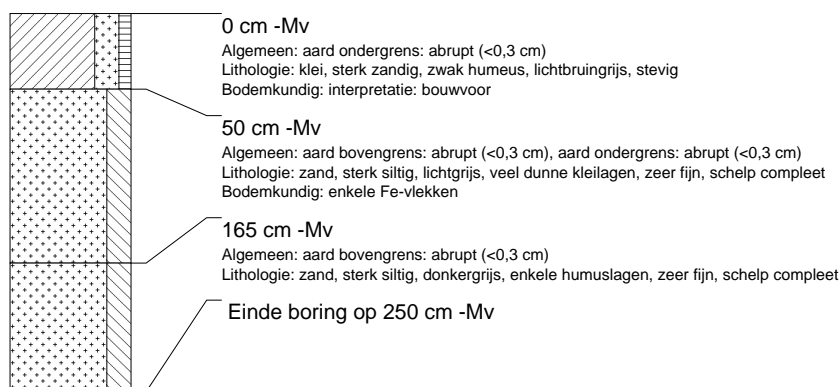
boring: B100-10

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

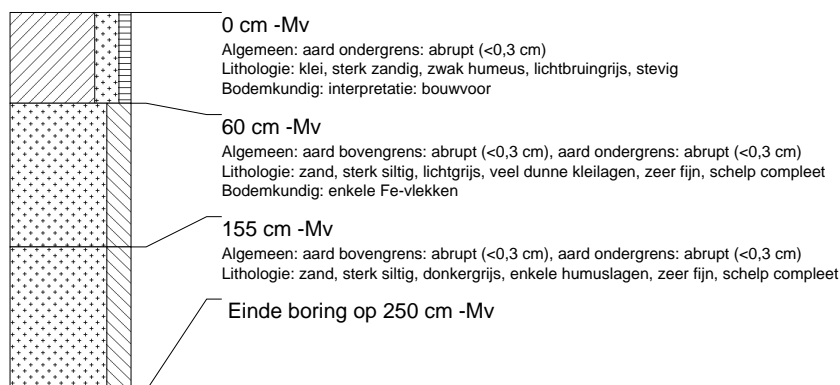
boring: B100-11

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

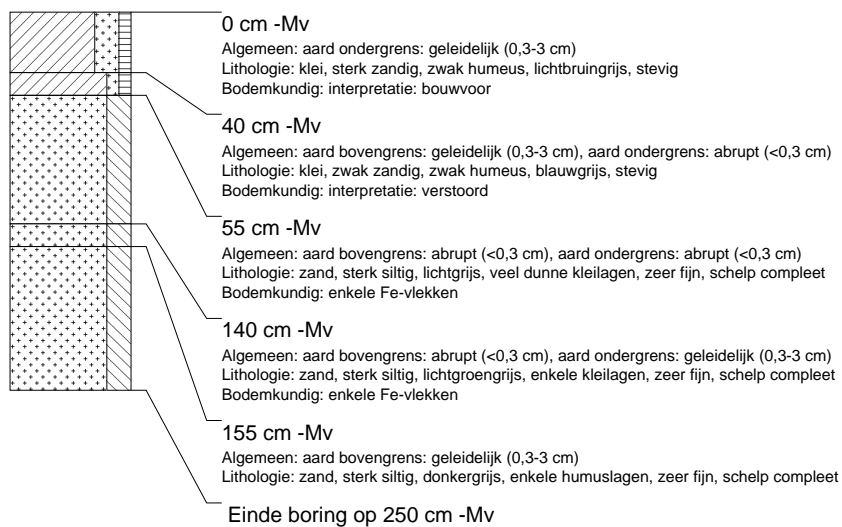
boring: B100-12

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

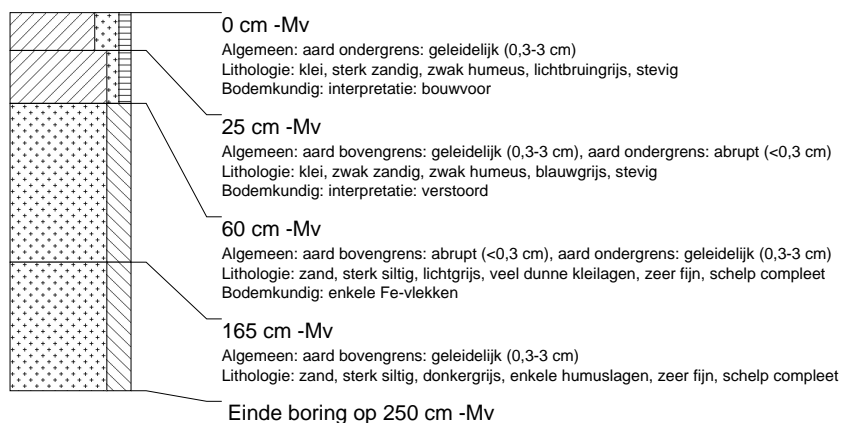
boring: B100-13

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

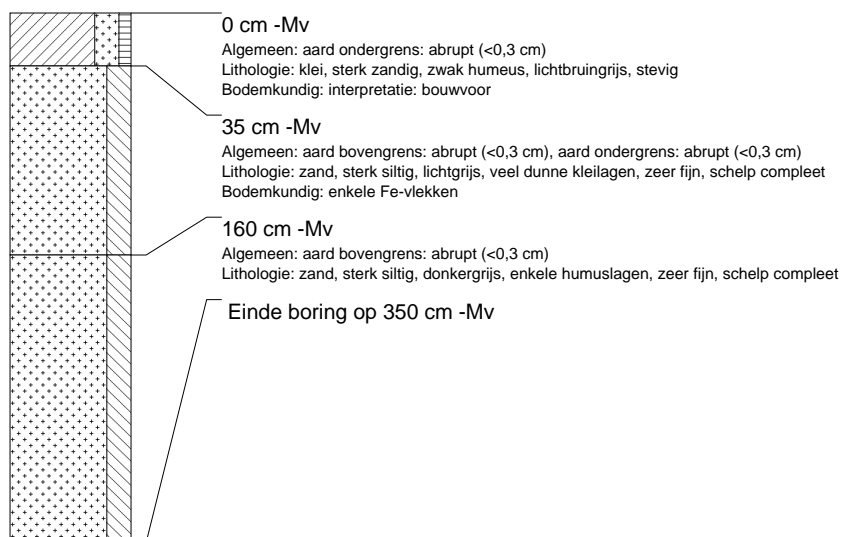
boring: B100-14

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

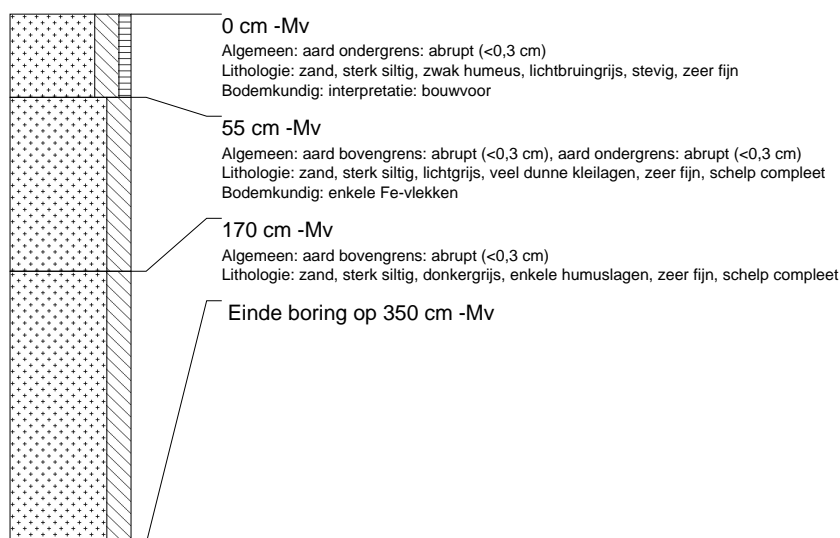
boring: B100-15

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

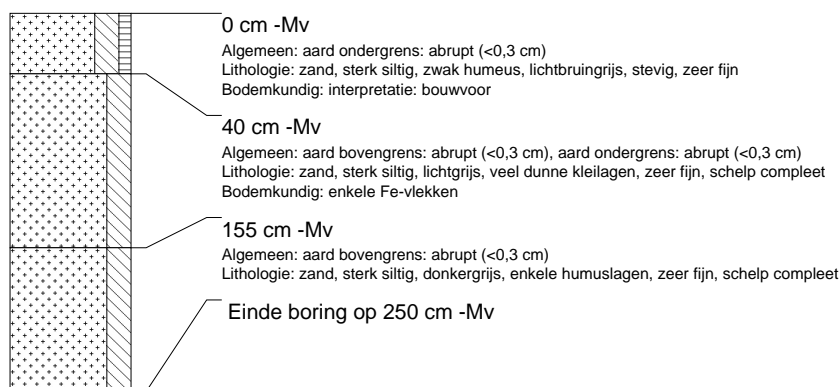
boring: B100-16

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

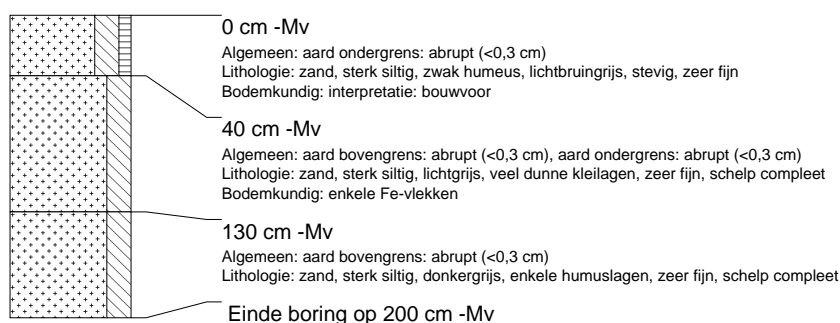
boring: B100-17

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

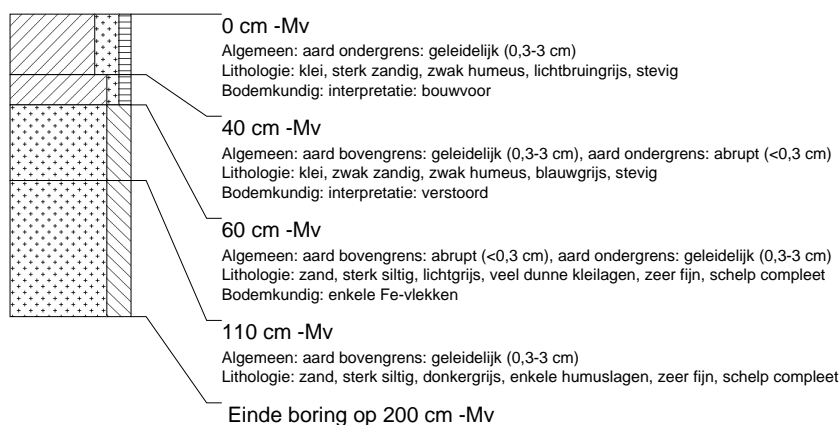
boring: B100-18

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

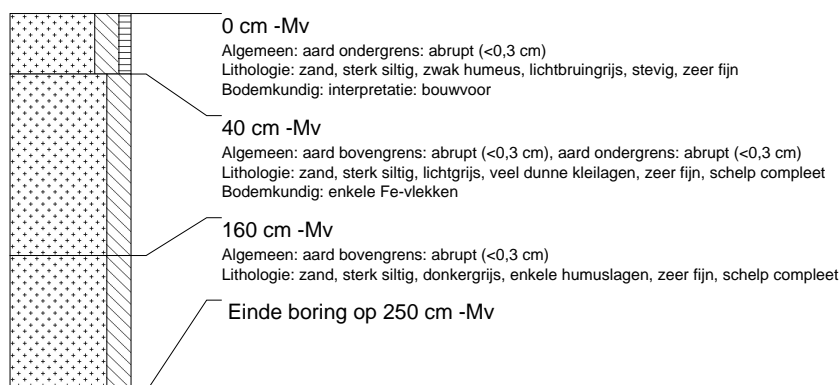
boring: B100-19

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

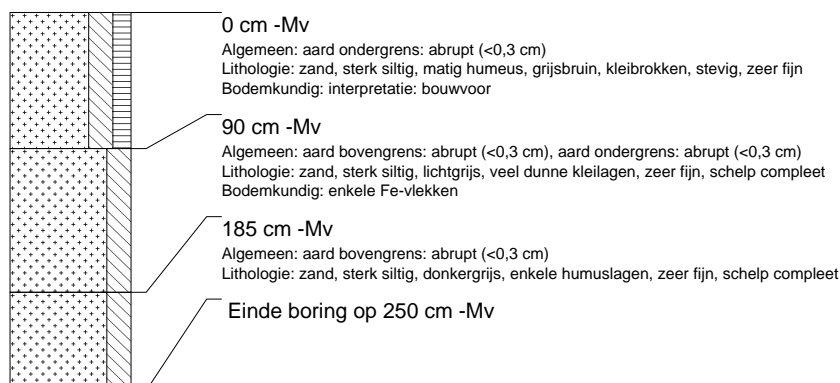
boring: B100-20

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

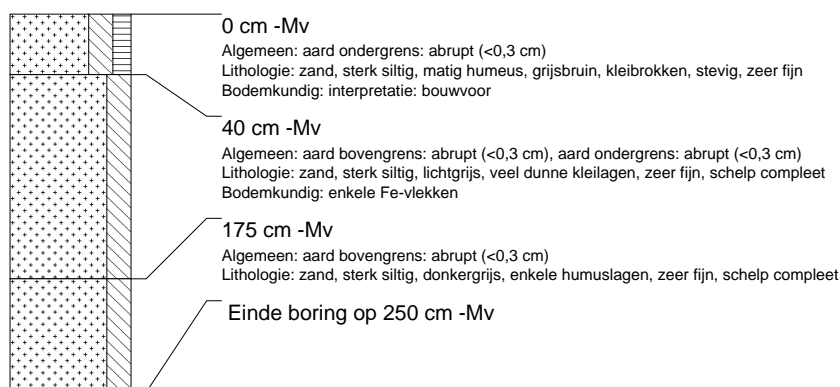
boring: B100-21

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

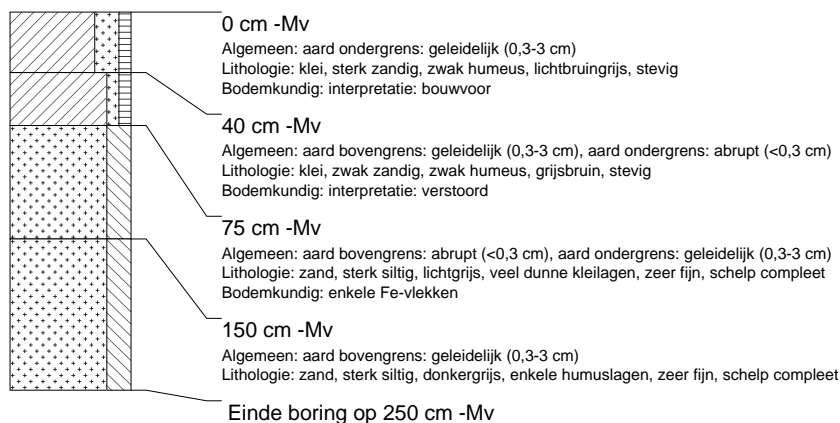
boring: B100-22

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

boring: B100-23

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

boring: B100-24

beschrijver: JJ/DOB, datum: 27-10-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: kas, provincie: Friesland, gemeente: Franekeradeel, plaatsnaam: OOSTERBIERUM, opdrachtgever: HAREKO BV., uitvoerder: RAAP Noord

